

Aeres-bestuurders Pellikaan en Houterman over praktijkleren

Katalysator voor relatie bedrijfsleven-onderwijs

De Aeres Groep bouwt ondanks de aangekondigde bezuinigingen aan faciliteiten voor praktijkleren van een omvang die indruk maakt. Bestuurders Bastiaan Pellikaan en Joep Houterman vertellen wat ze ermee beogen en waarom praktijkleren belangrijk is.

Praktijkleren valt niet weg te denken uit groene opleidingen, het is absoluut noodzakelijk

De Aeres Groep profileert zich als een kennisinstelling die niet alleen de hele onderwijskolom vmbo tot en met hbo in het groene domein omvat, maar zich ook onderscheidt door haar faciliteiten voor praktijkleren. Met haar onlangs uitgebreide Praktijkcentrum Dronten en de twee PTC+ vestigingen Barneveld en Ede beschikt Aeres over een breed scala aan faciliteiten en expertise op het gebied van onder andere de primaire landbouw, groenvoorziening, dierv verzorging, mechanisatie en technologie. De PTC+ locatie Horst wordt afgebouwd maar Aeres heeft meer ambities. Voor Ede liggen er plannen om met ROC A12, het mbo in Ede en de opleiding consumptieve beroepen van Stoas Vilentum praktijkleren voor food-opleidingen vorm te geven. En Floriade Almere 2022 wordt voor studenten van CAH Vilentum en leerlingen van Groenhorst in Almere een aantrekkelijke plek om praktijkervaring op te doen.

Verkeerde melktank

Praktijkleren valt niet weg te denken uit groene opleidingen, het is absoluut noodzakelijk. Dat is de vaste overtuiging van Bastiaan Pellikaan, voorzitter College van Bestuur van de Aeres Groep. Ik spreek hem en zijn collega Joep Houterman op het bestuursbureau in Ede. Die noodzaak valt volgens hem nog het beste uit te leggen door een vergelijking te maken met bijvoorbeeld het technisch onderwijs. “Dat gaat over ijzer en roestvrij staal en

dat geeft weinig afbreukrisico in leersituaties”, aldus Pellikaan. “In onze sector gaat het erover dat een hele ketel yogurt afgekeurd kan worden of een partij kaas. Of over melk die in de verkeerde melktank loopt, het verkeerde bestrijdingsmiddel dat op het gewas gespoten wordt of over een bedrijf dat drie weken op slot gaat omdat er vogelgriep heerst.

”De voorbeelden moeten volgens hem duidelijk maken dat voor het leren van praktische vaardigheden in de groene onderwijssector speciale situaties gewenst zijn. Want er zijn risico’s die met veiligheid, de natuur en levende have te maken hebben.

“Daarom heb je situaties nodig waarin studenten fouten kunnen maken die in het bedrijfsleven niet kunnen. Fouten maken is immers onderdeel van het leer-proces.” Die redenering geldt volgens Pellikaan voor alle soorten opleidingen in het groen onderwijs. “Je kunt via de digitale weg heel veel leren over bloemsierkunst, maar je moet leerlingen toch in de gelegenheid stellen om het vak te leren. De rekening die wij betalen voor de bloemen die nodig zijn voor de praktijklessen bloem, is gigantisch. Bovendien heb je ook een koelcel nodig. Vergelijkbare extra kosten heb je ook bij opleidingen voeding.”

Geen bevlieging

Het ministerie van Economische Zaken bezuinigt op de bekostiging van groen onderwijs wat ook flinke consequenties heeft voor de betaalbaarheid van praktijkleren. Dan is het toch erg ambitieus om

zoveel te investeren in praktijkleervoorzieningen? Praktijkleren kan toch ook bij de boer of de hovenier om de hoek? Volgens Pellikaan en Houterman is daar niks mis mee als het gaat om het aanleren van basisvaardigheden. Aeres-scholen maken er ook wel eens gebruik van. "Voor specialistische vaardigheden ligt het anders", aldus Houterman. "Dan zijn zaken als afbreukrisico, de kwaliteit van de instructeur, veiligheid, arbo en verzekering aan de orde." De investering van Aeres in het Praktijkcentrum Dronten is geen bevlieging, benadrukt Pellikaan aansluitend. De beslissing om dat te doen werd viereneenhalf jaar geleden genomen toen de wereld er volgens hem heel anders uitzag en de overheid dit juist stimuleerde. "De nieuwe faciliteiten in Dronten zijn namelijk deels bekostigd uit box 3 van de Regeling Praktijkleren. Die was speciaal bedoeld voor dit soort investeringen. Als dat eenmaal op gang komt, draai je dat niet zomaar terug." Dat het ministerie van EZ nu bezuinigt op groen onderwijs en de bekostiging van praktijkleren is volgens hem erg onverstandig. "De overheid heeft met dit onderwijs een prachtig beleidsinstrument in handen. Ik vind het dom dat ze zich met die bezuinigingen afkeert van het groen onderwijs. Ze heeft het altijd over de gouden driehoek maar met deze bezuiniging haalt ze er een essentiële schakel uit. Ze gooit zo het kind met het badwater weg."

Katalysator

De praktijkleervoorzieningen van Aeres in Dronten, Barneveld en Ede zijn er niet alleen voor studenten van scholen die onder de Aeres-groep vallen. Ook studenten van de overige aoc's, groene hbo's en zelfs Wageningen University komen er. "De expertise en de faciliteiten maken het voor deze collega-instellingen

aan trekkelijk om er gebruik van te maken", aldus Houterman. Daarnaast verzorgen de centra in Dronten, Ede en Barneveld cursussen en trainingen voor het bedrijfsleven. Die combinatie maakt het exploiteren van deze relatief dure voorzieningen niet alleen mogelijk maar heeft volgens het bestuursduo een belangrijk katalyserend effect voor de relatie onderwijs-bedrijfsleven. "Onze studenten, docenten en lectoren komen er bij elkaar en het heeft een aanzuigende werking. Het bedrijfsleven komt hierdoor meer naar ons toe dan het geval was. Voor onderzoek en cursussen. Lectoren kunnen door het samenbrengen van expertise, materieel en middelen ook beter hun werk doen. Dat is belangrijk voor onze innovatiekracht." Houterman ziet ook meer kansen vanuit de internationale dimensie. "Hiermee zijn we ook gesprekspartner voor het grote bedrijfsleven. Als we erin slagen om de toegevoegde waarde van training te laten zien - ook aan de collegascholen - en als je onderzoek kunt doen, kun je er een internationale dimensie aan geven."

Theoriescholen

Met de bezuinigingen in het vooruitzicht letten bestuurders van groene onderwijsinstellingen op de portemonnee. Collega-scholen zijn terughoudend met hun bestedingen voor praktijkleren bij de Aeres Groep. "Ik kan ze geen ongelijk geven", vindt Pellikaan. De afname van praktijkleren baart hem echter grote zorgen. Niet alleen vanwege de inkomsten waarmee zijn instelling de voorzieningen en de expertise mede op peil kan houden, maar ook omdat groene scholen dreigen af te glijden naar theoriescholen. "Dat zou rampzalig voor de sector zijn." ■

Joep Houterman (l) en Bastiaan Pellikaan: groene scholen dreigen af te glijden naar theoriescholen; dat is rampzalig voor de sector